

Genialt tilbehør

Canon i Japan er ikke bare kameraer og optik. Det er også elektroniske regnemaskiner. Lommeregnere, ja, men også store anlæg i stil med IBM. Ikke så mærkeligt, at Canon fandt på at lave et kamera, hvor så meget som muligt er erstattet af elektronisk styring. Det kan nemlig laves billigere. Og lettere. Og mere kompakt. På kamerahuset har man sparet lige så mange gram og kroner, som et motor-drev ellers vejer og koster.

Tekst og fotos af H. S. de Kue.

Canon AE-1 kører automatisk på den måde, at fotografen vælger lukkertiden og fotocellen styrer blænden efter lysforholdene. Hertil bruges de samme FD-objektiver, som man har lavet siden 1970 og som bruges på Canon F-1, EF, FTb og TX.

I søgeren på Canon AE-1 angiver en instrumentviser, på hvilken blænde automatikken vil køre.

Ofte vil man gerne vide blændetallet i forvejen, f.eks. for at kunne ændre lukkertiden, så blænden bliver større (for at få baggrunden udtværet, så den ikke generer) eller for at få en lille blændeåbning (så baggrunden bliver tydelig). I det tilfælde skal man bare trykke udløserknappen ind til et føleligt anslag, eller trykke en lillebitte knap ind på venstre side af objektivfatningen. Så slår viseren ud og man ved, om man vil vælge en anden lukkertid eller ej.

Manuel indstilling

Vil man selv indstille blænden, skal man også trykke ud-

løseren lidt ind (eller den lille knap ved objektivfatningen), hvorefter man kan aflæse, hvilken blænde lysmåleren vil foreslå. Dette virker ikke så fikst som i et ikke-automatisk kamera med efterfølgingsviser. Man skal nemlig tage kameraet fra øjet for at indstille blænden.

Der er naturligvis advarselssignaler i søgeren. Et bogstav M, der blinker, betyder: husk at du kører manuelt! Du skal selv stille blænden.

Og en lysende prik, der blinker, betyder at der er for lidt lys selv ved objektivets største blænde, så længe man kører med den nuværende lukkertid. Den lysende prik advarer også, når der er for lidt lys, mens man kører automatisk.

Mere om forskellige funktioner

Man tænder for selvudløseren ved at dreje en lille arm frem, og der går præcis 10 sekunder fra man trykker på udløserknappen til billedet tages. Kortere tider kan ikke indstilles.

Spejlet vipper først op i det øjeblik, billedet bliver taget. Mens selvudløseren er i gang, blinker et lille lys ovenpå kamerahuset, et blink for hvert halve sekund. Hvis man fortryder, kan man annullere selvudløseren ved at trykke på battericheck-trykknappen ovenpå kamerahuset.

Man kan undre sig lidt over,

at Canon bruger et viserinstrument i søgeren, når alt andet kører med elektronik og blinkende lysdioder. Dette er ikke ment som kritik. Personlig er jeg godt tilfreds med et viserinstrument, i hvert fald når Canon AE-1 kører automatisk.

Lysmåleren (og automatikken) kører med en siliciumcelle, der får sit lys fra hele søgerbilledet, dog med største følsomhed i midten. Når man fotograferer i modlys, vil enhver lysmåler give underbelyste billeder. Derfor skal man på en eller anden måde kompensere for underbelysning, og på Canon AE-1 gør man det ved at trykke på en lille knap, så blænden åbner sig halvandet trin mere end siliciumcellen siger. Det er praktisk, at denne flytning på halvandet blændetrin kan ses på viserinstrumentet.

I snit virker kompenseringen meget godt, men ved virkelig vanskelige motiver med store kontraster er det ikke sikkert, at en forskydning på halvandet trin er rigtig, så dér bli'r man nødt til at gå midlertidigt på manuel indstilling.

Motordrev

Den kvikke lille motor er et stort plus. Med sine 4 almindelige penlight-batterier kører den 20 film à 36 skud igennem. Man behøver ikke at indstille særskilt for enkeltskud eller serier. Vil man tage et en-

kelt billede, så trykker man bare en gang på udløseren. Vil man køre en hel serie efter hinanden, så holder man fingeren fast på knappen.

Hastigheden er 2 skud pr. sekund ved korte lukkertider. For en ordens skyld må jeg gøre opmærksom på, at denne motor ikke kan sættes på andre Canon spejlreflekser.

Computerflash 155 A

Flashen virker så automatisk, at jeg bedst kan beskrive den med et eksempel. Jeg har 400 ASA film i kameraet, flashen er sat i blitzskoen, men er ikke tændt. På flashen har jeg valgt blænde 11 (ved 400 ASA kunne jeg også have valgt blænde 5,6).

Så længe flashen ikke er tændt, fotograferer jeg indendørs på 1/8 sekund og fotocellen styrer blænden omkring 2,8. Når jeg tænder for flashen, skifter den lukkeren til 1/60 og blænden til 11.

Sådan en computerflash kan blinke med temmelig korte mellemrum, navnlig ved lyse motiver og korte afstande. Indendørs kan den hamle op med motoren.

Hvis den ikke skulle være helt opladet, når kameraet skal tage næste billede, skiftes det automatisk eksponering i det forhåndenværende lys (1/8 sek. - bl. 2,8). Allerede næste skud tages igen med 1/60 blænde 11, fordi flashen i mellemtiden er helt opladet.

Helhedsvurdering

Langt det billigste motorkamera, der findes. Vejer så lidt, at det med påsat motor ikke får slagside ved optagelser i højformat. Automatik af den slags, som de fleste foretrækker, nemlig hvor man selv vælger lukkertiden. Den specielle computerflash skifter selv om mellem blitzoptagelser og fotografering ved forhåndenværende lys.

Tekniske data

Kameratype: 24x36 spejlrefleks med blændeautomatik.

Fabrikationsland: Japan.

Lukker: Vandret løbende stofsplattelukker med elektronisk styrede tider fra 1/1000 til 2 sekunder og 'B' (tid). Flashsynkronisering ved 1/60 sek.

Søger: Snitbillede plus en ring af mikroprismer.

Lysmåler: Siliciumcelle, måler mest fra midten af søgerbilledet.

Automatik: Man vælger en lukkertid, fotocellen styrer blænden. Advarsel i søgeren ved for lidt lys. Advarsel, når man har koblet automatikken fra.

Objektivfatning: med låsering.

Objektiver: Alle Canon FD-objektiver kan bruges med automatik, ældre FL-objektiver kan indstilles med efterfølgingsviser ved arbejdsblænde.

Vægt: Kamerahus 590 gram, 50 mm f/1,8 objektiv 200 gram, motor 200 gram (+ 100 gram batterier), flash 200 gram (+ 100 gram batterier).

Priser: Kamera med normaloptik f:1,8: ca. 2200,- kroner. Motor: 950,- kroner. Optik 28 mm/f:2,8: 1400,- kroner. Optik 135 mm/f:2,5: 1500,- kroner.

Lukkertest

Eksp. tal	Kamera 1	Kamera 2	Kamera 3
4 sek			
2 sek	excellent	excellent	excellent
1 sek	excellent	excellent	excellent
1/2 sek	+ 8	excellent	excellent
1/4 sek	+ 8	excellent	excellent
1/8	excellent	excellent	excellent
1/16 sek	excellent	excellent	excellent
1/32 sek	excellent	excellent	excellent
1/64 sek	excellent	excellent	excellent
1/128 sek	excellent	excellent	excellent
1/256 sek	excellent	excellent	excellent
1/500 sek	excellent	excellent	excellent
1/1000 sek	+ 2, + 15, + 18	+ 16	+ 12, + 5, + 4
1/2000			
Manuel			
LV 9	+ 1/2	+ 1/3	ok
LK 14	+ 1/2	+ 1/3	+ 1/4
Automatisk (EE-test)			
LV 8	+ 1/4	ok	ok
LV 15	+ 1/3	ok	+ 1/4

Fakta om testmålingerne

Testmålingerne er foretaget i et samarbejde mellem Foto & Smalfilm og et af landets største og mest anerkendte fotoværksteder, fa. S. E. Svendsen. Følgende er kontrolleret: Lukkertid, lysmåler, matskivejustering, afstandsskala, blitzkontakt, springblændemekanisme, selvudløser og blændeåbning.

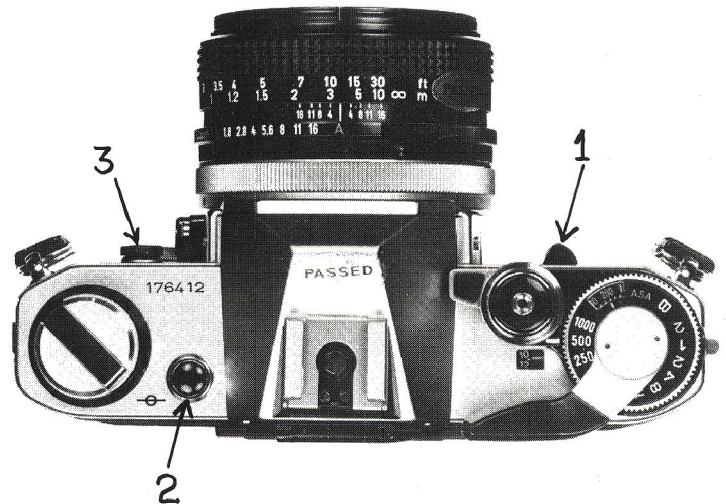
Blitzkontakt, springblændemekanisme og selvudløser fungerede perfekt på samtlige kameraer, ligesom der var en udmærket overensstemmelse mellem afstandsskala og skarpbed i filmplan.

Lukkertidstesten er foretaget på et elektronisk instrument, der måler eksponeringen 3 forskellige steder i filmplanet samtidig. Lukkertiden er perfekt, hvis den ligger mellem plus 19 % og minus 16 % af den korrekte eksponeringstid - svarende til plus/minus 1/4 blænde. Excellent i skemaet betyder, at den målte eksponeringstid har ligget indenfor plus/minus 1/8 blænde, hvilket svarer til plus/minus 8%. Plus 40% og minus 30%, svarer til plus/minus 1/2 blænde, mens plus 100% og minus 50% svarer til plus/minus 1 blænde.

To tal med bindestreg imellem, eksempelvis + 4-12 betyder, at lukkertiden ved den pågældende indstilling ikke er konstant, men svinger mellem minus 4 % og plus 12 % - svarende til omkring 1/4 blænde, 3 tal med kommaer mellem betyder, at eksponeringen ikke har været helt jævn over filmfladen. Hvis talrækken eksempelvis er + 17, 8,4 betyder det, at første del af billedet underbelyses 17 %, mens midten overbelyses 8 %, og sidste del overbelyses 4 %. I dette tilfælde forekommer en eksponeringsvariation fra begyndelsen til midten på ca. 1/3 blænde.

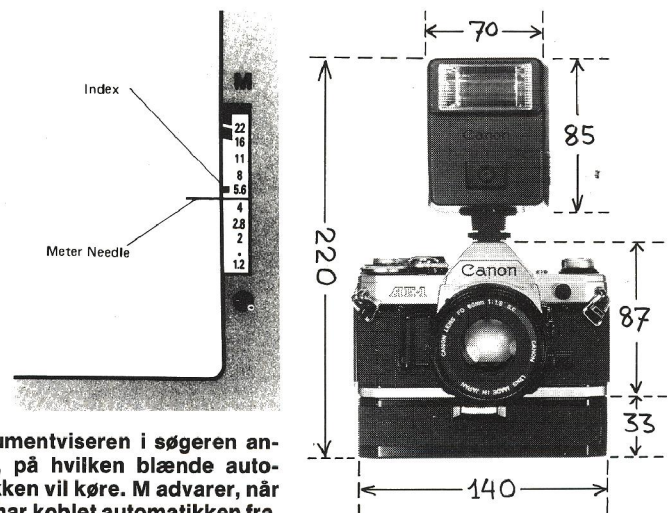
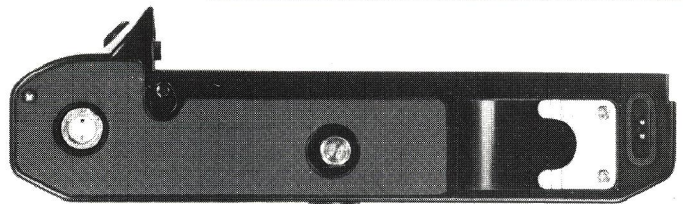
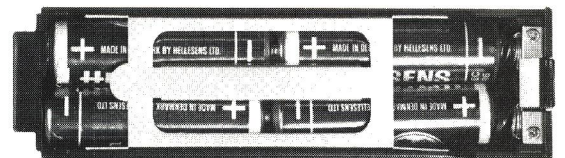
Kontrollen af lysmåler foregik i en finjusteret lyskasse. Afstandsskalaen kontrolleredes med en såkaldt kollimator. Blændeåbningen kontrolleredes med simpel sammenlignende bedømmelse, hvorfor evt. påvisninger af fejl må tages med et vist forbehold.

Fa. S. E. Svendsen har kun ansvar for kontrolmålingerne, mens subjektive bedømmelser af f.eks. lysstyrke i søger, spejlrystelser, betjeningskomfort og mekanisk kvalitet udelukkende skyldes Foto & Smalfilm.

1 = døren til det livsvigtige batteri til automatikken og lukkeren (der er et lille hylster til reservebatteri på bæreremmen). 2 = trykknop for batteri-check. 3 = kontakt for 'fremmede' elektronflash (Canons egen har 3 kontakter i blitzskoene).

Sådan skifter man batterierne til motoren.

Instrumentviseren i søgeren angiver, på hvilken blænde automatikken vil køre. M advarer, når man har koblet automatikken fra. Den runde prik er advarsel for svagt lys.

På drejeskiven indstiller man filmens følsomhed i ASA. Så kan man direkte aflæse de 2 blændetal, man kan vælge imellem. Derfor står der to gange 'auto' ved venstre omskifter, nemlig for blænde 4 og 8 ved 200 ASA.

